

Dziennik Kraj wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt. Numer pojedynczy w Krakowie i Lwowie kosztuje 10 centów.

Przedpłata wynosi:

Table with columns for monthly, quarterly, and yearly subscription rates in various currencies (złoty, francs).

Redakcja i Administracja w Krakowie, ulica Kanonia 1. 115. Ekspedycja miejscowa w drukarni Budweisera, ulica Grodzka.

Cena ogłoszeń (inzeracji)

za pierwszego tygodnia w miesiącu... 8 centów. Każde następnego umieszczenie... 5 centów.

Agencje przyjmujące przedpłaty. W Krakowie: Księgarnia Józefa Czecha. — W Lwowie: Księgarnia Karola Wilda. — W Warszawie: Księgarnia Gubrynowicza i Szmida.

Ogłoszenie przedpłaty na r. 1870.

Prenumeratorowie nowi, przybývający od nowego roku otrzymają cały pierwszy tom powieści J. I. Kraszewskiego, p. t. „STO DJABLÓW”, oprawny bezpłatnie.

Tom drugi skończy się w przyszłym kwartale. Wszyscy prenumeratorowie mogą otrzymać na żądanie pierwszą serję Albumu fotograficznego (fotografie sejmowe).

zazwyczaj ukończony po cenie o połowę niższej od ceny księgarskiej. Druga część „Albumu fotograficznego” zawierająca fotografie niesejmowe rozpocznie się w przyszłym kwartale obok nowej oryginalnej powieści.

Zwracamy uwagę, że najwygodniejszym sposobem przesyłki pieniędzy są przekazy pocztowe.

Administracja „Kraju”.

Obecny stan sprawy polskiej.

II.

Jedną, jakoby prowincją Polski, jest emigracja. Stosunek jej do ojczyzny był różny, zmieniał się, a dzisiaj zdaje się już stanowczo w sposób najwłaściwszy uporządkowanym zostać.

Konfederaci barscy — pierwsi emigranci — tworzyli za granicami kraju na Ślązku i na Spizu rząd narodowy, którego istnienie zależne było od gościnności i polityki obcego państwa.

Wielka emigracja z r. 1831 ma niespożyte zasługi — w niej po katastrofie skupiło się życie narodu, ona starała się ocalić i ożywić cały kraj.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

mu kontrybucji, nie należy się pierwsze miejsce pod tym względem.

Galicji przypada nadto jeden jeszcze obowiązek. Rozwijające się życie polityczne, samorząd i dźwiganie się przemysłu krajowego wymagają coraz więcej ludzi, których i emigracja dostarczać może.

W sprawach oświaty, literatury, sztuki ma emigracja równe prawo, jak każda prowincja polska do wszelkiej inicjatywy.

Wielka emigracja z r. 1831 ma niespożyte zasługi — w niej po katastrofie skupiło się życie narodu, ona starała się ocalić i ożywić cały kraj.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

Kraj ze swojej strony ma obowiązki pomagania wszelkim instytucjom, bądźto materjalnym, bądź naukowym, których istnienie dla emigracji jest potrzebne.

Niemniej obowiązki emigracji są nader ważne. Ma ona sposobność korzystania z wszelkich zakładów naukowych, przysposabiania się do zawodów specjalnych, do czego żadna prowincja polska nie ma dotąd odpowiednich zakładów.

z dnia dawać czytelnikom swoim w całości obraz w każdej sprawie, którą się zajmuję.

Co do rzeczy więc, w oczekiwaniu, że sprawy poruszane tu przez nas w imieniu kraju, w imieniu bezpośrednio interesowanych, na ich wezwanie i z ich pomocą, w oczekiwaniu, że sprawy te, (a są niestety między innymi niektóre i skandaliczne, jak słusznie Czas je nazywa), stojące na porządku dziennym w zamkniętych umysłach, postawione będą następnie na porządku dziennym obrad interesowanych osób, zapisujemy tu ogólną wagę, że jeżeli towarzystwo akcyjne mające powstać w Lwowie jest prywatnym, nie krajowym — to z drugiej strony właśnie o to idzie, żeby towarzystwo krakowskie z krajowego, nie stawało się prywatnym, bo wtedy nikomu by zarzutu zrobić nie można, że sobie nowe dla siebie towarzystwo zakłada.

Przechodzimy do dalszego rejestrowania. §. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

§. 91 powiada, że do stanowania uchwał potrzebna obecność przynajmniej sześciu członków.

bal w ratuszu. Zaproszonych jest mnóstwo, lecz mało chętnych biesiadowania.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

Objasniłem wam, żądę tu figle pochodzą i twierdzenia swego nie cofam.

gła przejść do porządku dziennego i nową wybrać podkomisję w celu wypracowania nowego projektu.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Teraz dopiero ożywiły się rozprawy, których znaczną część zajmowało zapytanie w projekcie adresowym wyrażone: Wolny kościół w wolnym państwie.

Grochowski oświadczył się za projektem Speigla i w krótkich słowach uzasadnił swoje zapatrywanie. Szwecję przemawiał jeszcze dwa razy w równym duchu. Rezultatem rozpraw, które się dopiero o godz. 10 wieczór ukończyły, był następujący:

Komisja przeszła 8 głosami przeciw 6 nad projektem hr. Speigla do porządku dziennego. Nowej podkomisji nie ustanowiono. Bar. Tinti wybrało 9 głosami przeciw 5 na referenta o adresie i poleciono mu wypracowanie nowego projektu adresowego.

Ministrowie zachowali się do końca posiedzenia biernie, nawet zarządy Figulę ich nie poruszyli.

Następne posiedzenie w poniedziałek.

**Berlin.** [Półurzędowy głos o dyktando i powiatowej i kaukcji od dzienników.] *Kraus Ztg.* zamieściła o zapatrywaniu się Bismarka na projekt do nowej ordynacji powiatowej i o zniesieniu kaukcji i stempla od politycznych dzienników następujący artykuł: „Dzienniki liberalne z pewnym zadowoleniem donoszą, że prezes ministerstwa hrabia Bismark przywiązuje wielką wartość do przyjęcia do skutku ordynacji powiatowej i że w rozprawach nad nią udział brać zamierza. Nie wchodzić w to, czy wiadomość ta jest uzasadniona, mamy nie tylko to przekonanie lecz nadto pozytywne wiemy, że hrabia Bismark w razie potrzeby użyje swego wpływu, aby stanowczo wystąpił przeciwko dalszym poprawkom ordynacji powiatowej w duchu liberalnym. Dodajemy zaraz do tego jeszcze wzmiankę, jaką znajdujemy w *Provincial Correspondenz*: Organ ten pisze: „*Weber Ztg.* donosi z Berlina, że jest obecnie zamiarem zniesić całkiem kaukcję od politycznych dzienników, natomiast, że praska prasa na zniesienie stempla od dzienników czekać będzie musiła aż do roku 1871; że zniesienie to wtedy nastąpi, a od czasu ustąpienia barona Heydta jest rzeczą niewątpliwą. — O ileśmy się mogli poinformować, doniesienie *Weber Ztg.* nie jest zupełnie z prawdą zgodne. Przy zniesieniu stempla od gazet chodzi o zróżniczenie się dość znacznego, zwiększającego się coraz bardziej dochodu i przypuszczamy, że rząd pruski z tego powodu nie doboru przy najmniej tyle się nauczy, iż na przyszłość pewnego dochodu tylko wtedy i pod tym warunkiem się zrzecze, jeżeli równocześnie za zniesienie otrzyma inny ekwiwalent.“

**Włochy.**

**Rzym 6 stycznia.**

(X) [Posiedzenia 26 i 30 grudnia — arcyb. Tizzani mowa cenny — reforma zakonów — zabieg dyplo-macji — pojednanie frakcji — kardynał Angelis — odpowiedź ks. kan. Sosnowskiego.] — Na kongregacji jenerałej 28 grud. komisja dogmatyczna, skoro już wybór komisji dla zakonów dokonany został, rozpoczęła przedkładać pierwsze swoje wnioski. Jaki przedmiot wzięto pod obrady, nie wiadomo. 14 mówców zapisało się pro i contra. 7 mówiło 28-go, inni wystąpili 30-go, gdy przystąpiono do dalszej dyskusji po dokonaniu wyborze komisji do spraw wschodnich. Każdy mógł mówić pro i contra jak chciał i mówił z wielką swobodą, nawet wychodzącą szkołę rzymskiej. Pierwszym, który 28 grudnia zabrał głos w dyskusji, był kardynał Rauscher z Wiednia.

Z wszystkich zaś 28-go przemawiających, największą na się zwrócił uwagę arcybiskup Tizzani. Nie występował on na trybunę, lecz mówił z miejsca, gdyż jest cenny; miły organ, piękne wyłożenie się, treści — wszystko budziło podział i mówcy. Pierwsza dyskusja pod każdym względem była godną i odpowiednią. Nawet obawa nierozumienia się wzajemnego okazała się w dniu tym bezzasadną. Niektórzy z prądów mówili trochę za długo. Dyskusje po 1-szej godzinie oderoczno i posiedzenie zamknięto; jeżeliby według tego rozmiaru czasu szło dalej, toby nie należało spodziewać się końca soboru przed świętym Piotrem i Pawłem 1870 r. Ale wprawa przyspieszy mowy i dyskusje. Z tego obrad nie należy także spodziewać się zbyt długiej zwłoki soboru. Dokładna organizacja i rozległy program pracy nie sprzecykają się wzajemnie i wprawdzie materji wiele czeka, projekta komisji dogmatycznej nie zadowalniają ogółu i być może, że będzie trzeba je opracowywać. Nadzwyczaj ważną będą rozprawy o dyscyplinie kościelnej.

Komisja do spraw zakonnych ma zaprojektować bardzo ważne reformy statyki zakonów i uregulować rozmaite stosunki wielu w naszym wieku powstałych stowarzyszeń religijnych.

Reprezentanci obcych mocarstw na dworzec papieżkim, postowie i dyplomaci byli bardzo czynni w upłynionym miesiącu i gorliwie w duchu swych rządów pracowali. Szło im o uzyskanie wpływu przy wyborach komisji, jakoteż o uzyskanie poważnej mniejszości na soborze, aby przez tę mniejszość uchylać dekreta, których się obawiali. Na soborze bowiem dekret wtedy nie zapada, jeżeli silna mniejszość jest przeciw niemu. Ten i rząd usiłują ciągle pozyskać dla siebie agentów na soborze i to z pomocą ojców soboru. Tymczasem wypadek wyborów komisji nie podobna się dyplomatom; widzą, że ich do tychczasowe usiłowania spełzły na niczem.

Z ukończeniem wyborów komisji 30-go grudnia, z początkiem właściwych narad i dyskusji 28 i 30 grudnia, obie frakcje, które się w ciągu trzytygodniowych przygotowań w łonie soboru utworzyły, straciły już swe znaczenie i mają zamiar rozwiązania się, gdyż wszyscy ojcowie zajęci są jedynie rozwiązaniem wielkich poruszonych kwestji.

Przygotowawcze narady przed wyborami odbywały się regularnie u kardynała de Angelis. Kardynał ten dwakroć już za sprawę kościoła wizjony i jako będący w równym wieku z Pusem IX, tymczasowo na przykład śmierci papieża — świeckie rządy w państwie kościelnej mającej sprawować, jest nie tylko najpopularniejszym kardynałem w Rzymie, ale jest zarazem ogniskiem dla wszystkich ojców soboru, jako gruntownie znający wszelkie stosunki i stronniactwa. Pałac jego stoi w środku miasta, cały dzień wchodzi do niego i wychodzi biskupi z całego świata.

— Ks. K. Sosnowski, prałat proboszcz kat. i wikary kapitulny dycezyi lubelskiej, członek soboru watykańskiego, wystosował odpowiedź na list otwarty, napisany do niego przez stowarzyszenie kapłanów pol-

skich z Paryża. W odpowiedzi tej znaj- miano najpród stowarzyszeniu kapłanów polskich, że papież istotnie powołał go do udziału w soborze mimo zachodzących trudności. Więc jako jedyny reprezentant w Rzymie kościoła polskiego, wziął na się obowiązkiem trzymać się ściśle tego przekonania, jakie wypowiedział w sprawozdaniu do ojca świętego i w odezwie do Muchanowa. Twierdzi, że mu się nie godzi skłaniać się do żadnego, czyjejkolwiek wykładu, zmierzającego do zachwiania powagi stolicy apostolskiej. — Mówi on, że jedyna nadzieja Polski dziś jest w Rzymie; przytacza audjencję z dn. 2 sierpnia, na której sam papież najdziej- szej wyraził i na zadatek jej spełnienia się wzięci, miarowicie druga. Trudno, aby takiego orleanista jak książę Broglie po- słać do Londynu, miejsce pobytu ro- dziny orleanistów.

Przed kilku laty założona przez panów Nefftzer-Dollfuss i Bamberger *Revue Ger- manique*, która się potem przekształciła pod kierownictwem Keratgera w *Revue Moderne*, przestała wychodzić i wcieliła się w *Revue Contemporaine*. Szczególna rzecz, że *R. Contemp.* jest jednym z tego rodzaju przedsiębiorstw, które może się dłużej czas utrzymać obok *Revue des deux Mondes*. Pochłonęło ono, tak jak wy- żej wymienione pisma, także suto przez rząd wspieraną *Revue Nouvelle* i *Athènes français* i zostaje zawsze sama.

Z powodu powstałych wątpliwości co do zapatrywania się Olliviera na kwestje rzymską, *Diritto* przypomina uchwałę, którą dzisiajjszy prezydent ministrów przed trzema laty był podpisał: „Ubolewamy, że pomimo wszystkich przyrzeczeń rząd pozostawia nas w niepewności co do stanu swych rokowań z stolicą apostolską. Co do nas, obstajemy przy przekonaniu, że Rzym należy do Włoch i że nasza za- loga winna być wycofana.“ *Diritto* nie wierzy, aby Ollivier nakłamał się dziś do takiej polityki, której się wówczas tak wyraźnie sprzeciwiał. Dawniejsze wypo- wiedzenie zdania Olliviera w tej kwestji, teraz właśnie szczególnie jest ważnem.

**Sprawy miejskie i powiatowe.**

**Kraków 10 stycznia.**

O godzinie 5 1/4 odbyło się zebranie w tym miesiąc posiedzenie rady miejskiej pod przewodnictwem wiceprezydenta dra Słachtowskiego, dr. Dietl bowiem zamie- ra i tą razą brać udział w rozprawach nad organizacją magistratu.

Sekretarz rady Wojakowski odczy- tuje protokół sobotniego posiedzenia. Chrzanowski czyni do niego dwie po- prawki, które rada przyjmuje.

Następnie stawia dr. Weigel wniosek naglący:

„Wiadomo, że w mieście naszym wielkie panuje niezadowolone, z powodu wziętych stosunków szkoły żeńskiej panien prezentek przy klasztorze św. Jana.“

W glosie nauczycielek na dwa obozy podzielonych, coraz bardziej dojmują brak doświadczanego kierownictwa, a miasto zgody celem odpowiedniego prowadzenia młodzieży tyle potrzebnej, rozpręca się powszechne zwąśnienie i rozpręczenie, z bardzo dotkliwą ujmą dla zakładu, które- mu dawniej rodzice i opiekunowie, z ta- kiem zaufaniem powierzali dzieci, a któ- rego urok dziś znacznie przybladł, od- kąd skutkiem nieodpowiednich rozporządzeń administratora djecezyi zakład upada.

„Głośne skargi mieszkańców miasta o- parły się wprawdzie nawet o radę szkolną, do której wielu ojców rodzin stanem za- kładu dotkniętych lub zgorszonych zna- niostwo zażalenie, w znacznej części także podpisanymi radców miejskich stwierdzone. Gdy atoli rzadca djecezyi poważnych rad wysokiej władzy szkolnej uwzględnić nie raczył, owszem wręcz przeciwnie sobie postąpił; gdy w końcu nadzór nad szko- łami żeńskimi (acz dziś jeszcze na czas krótki do konsystorza należąca) prze- jdzie z nadzorem nad szkołami ludowymi w ogólności pod władzę rady miejskiej, obowiązkiem jest tej ostatniej zająć się już dziś, bez wtrącania się zresztą w spr- awy wewnętrzne klasztoru, sumiennem roz- poznaniem złego, które się w zakładzie szkolnym rozpostarło i ani na karności i powąge zakładu, ani na prowadzenie młodzieży żeńskiej korzystnie oddziaływać nie może.“

„Mieszkańcy miasta wyglądają z niecier- pliwością odczekania się i sprężystego działania władzy miejskiej w przedmiocie tak ważnym i uchylenia tego, co się z dobrem dzieci zakładów powierzonych nie zgodza, lub z ujmą dla zakładu wy- paścić mogło. Ma również kraj prawo dowiedzieć się, czy zakład, pod odmien- niemi dziś warunkami istniejący, na sub- wencję z funduszu krajowych zasługuje.“

„Z tych przeto powodów wnoszę na- głędo:“

„Świetna rada miasta Krakowa uchylać zechce:“

„wysiera się — przez wzgląd na w- ażność przedmiotu — osobną komisję z 5 radców złożoną, która by obecne stosunki szkoły żeńskiej przy klasztorze św. Jana, bez mieszania się w trybutnie władzy duchownej — gruntownie rozpoznają i stoso- wanie wnioski jak najspieszniej rad- dzie miejskiej przedłożyła.“

Uważając motywowanie wniosku za zu- pełnie wystarczające, wstrzymuje się wnio- skodawca od innych argumentów, wymie- niłby je atoli na żądanie rady.

Rada wysłuchata wniosku z nętożąną uwagą i uchwała jednogłośnie jego nagłość.

Wszczęta się dyskusja, czy wniosek odesłać do komisji szkolnej, czy też do osobnej komisji. Chrzanowski a za nim dr. Koczyński oświadczają się za pierw- szym, zważając na wielką doniosłość sprawy i na tę okoliczność, iż sekcja szkolna jest w tym względzie najmę- szej zajęta.

Przeciw temu oświadcza się wnioskoda- wca i twierdzi, że sekcja szkolna ma i tak dość innych zajęć, a w niniejszej sprawie koniecznem jest szczegółowe zbada- nie i dochodzenie.

Rada podziela zapatrywanie się dra Weigla, odkłada atoli wybór komisji na koniec posiedzenia.

Początek przychodzi pod obrady dwa etaty nowego urzędzenia magistratu. Jeden z nich zawiera szemat biór magistra- tu wraz z przydzielaniem do nich urzę- dników i sług, drugi etat posad uchwalił-

się mających i oznaczenie plac. Zostają one przeto do siebie w ściślejszym związku Rada przyjmuje do wiadomości etat szty. Ulegnie on jednakże zmianom, jakie co- do nazw i posad zaszył lub zajęć mo- gą podczas obrad nad etatem zgim. (D. c. n.)

**Brak mieszkań w Krakowie.**

Brak mieszkań w Krakowie coraz do- tkliwiej czuć nam się daje. Nietylko bo- wiem wpływa on na podwyższenie czyn- szu od mieszkań, który w skutek podat- ków różnych i „zuszlagów“ i tak dość już był wysokim; nie tylko bowiem pozabawia on nas możności szukania sobie ta- kiego mieszkania, jakie potrzebom każ- dego odpowiada, a zatem pozabawia nas wygodnych mieszkań, ale nadto przy- czynia się, i gdyby dłużej potwał, przy- czynić się musi do upadku Krakowa. Wiadomo bowiem jest rzeczą, że kiedy już nie Krakowowi nie zostaje, coby się- ęgnąć mogło w mury jego większą ludność, kiedy już nie jest ani miastem wolnym, ani siedzibą władz, kiedy na uniwersytet nasz nie wolno przybywać młodzieży o- statecznie jeszcze Kraków pozostaje Kra- kowem, to jest ośmym jedyńcem miastem polskiem, które przez przeszłość swą i tra- dycję dziwny wywiera czar na wszystkie umysły polskie i zwabia do siebie jako do dawnego ogniska życia polskiego.

Temu to wyjątkowemu stanowisku między miastami polskimi Kraków zawdzię- cza, że od dawien dawna aż do naszych dni rodziny polskie i rodacy z różnych ziem polskich, których stosunki material- ne na to pozwalają, chcą zamieszkać w jakimś spokojnym kącie polskim osiadają w Krakowie. Dzisiaj, wobec niertychnych stosunków, w jakich znajdujemy się inne miasta polskie, Kraków więcej jak kiedy- kolwiek wabi do siebie wszelkimi korzy- saniem pod tym względem warunkami.

Nie ma u nas chwata Bogu uciuśku mo- skiewskiego, ani tu jak w Poznaniu nie gorszy nas widok triumfującej niemiecz- ny, ani nie zasmuca nas stokroć gorszy widok domowych waśni z Rusinami — dla rodzin polskich skuszających spoko- jnego kąta, Kraków zaprawdę jest jedy- nym miastem. Przypięta wiadoma rzecz, że klimat Krakowa jest najzdrowszy i naj- miłszy ze wszystkich miast polskich, okolice czarująco. Wszystkie te warunki stanowią dla ludności Krakowa pewien rodzaj ka- pitalu, który zastąpić jej winno to wszyst- koo, czem inne miasta rosą i kwitną, jako to: rezydencje wysokich władz, wielki przemysł i handel, sławne zakłady nau- kowe i t. p.

Kraków dzisiaj może jedyne taki taki nieśmiertny żywot pędzić jako siedziba ro- dzin polskich, które nie będąc związane materialnie z innymi miastami lub okoli- cami Polski, nie chcą jednak gromszem swoim bogactwem zagranicy. Aby jednak ko- rzyszać z przyznanych tych warunków Kraków przedewszystkiem powinien mieć li- czne, wygodne i tanie mieszkania. Dziś tego najwięcej mu brakuje tak, że jest wielka obawa, aby przylpły rodzin pol- skich z innych części Polski, który w o- statnich latach był dość znaczny, nie zo- stał zatamowany, albo w inną jakąś kie- rowaną stronę. Nietylko więc trzeba my- śleć o tem, ale trzeba prędko wziąć się do pracy — bo niebezpieczeństwo w zwłocę!

Aby zaradzić złemu, trzeba się zasta- nowić nad przyczynami tegoż. Przyczyną braku mieszkań u nas jest nadzwyczaj po- wolny wzrost miasta, który nie dotrzymuje kroku ani naturalnemu mnożeniu się lu- dności, ani też przyplpwy obcych do miasta, co dla miasta jest wielkim dobrodziejstwem. Przyczyną zaś powolne- go wzrostu miasta, to jest szczupłej licz- by przybywających nowych zabudowań są:

- 1) Rejonny fortyfikacyjne i wały otacza- jące miasto nasze;
- 2) Podatki obciążające realności, a co najważniejsza
- 3) lenistwo i brak dobrych chęci czy przedsiębiorczości u naszych kapitalistów.

Co się tyczy rejonów fortyfikacyjnych i wałów, miasto nasze opasujących, to w- łaźce wojskowe odstąpiły już obecnie od dawnego rygoru. Wprawdzie nie będzie to szkodziło, gdyby czy to reprezentacja miasta czy to obywatele sami uczynili kroki, aby uprzątnąć ostatnie jeszcze pod- tym względem trudności i przeszkody, co nie powinno być trudnem, boć dzisiaj cały świat już wie, że takie fortyfikacje jak krakowskie, jak się to mówi, psu na bu- dę się nie dadzą — z tem wszystkim jednak dzisiejsze rejonny i wały nie bar- dzo i tak chęć budowania mającym zawa- dżają.

Co się tyczy podatków, to nowe zabu- dowania od takowych w wielkiej części miasto znaczny przeciąg lat są wolne, tak, że okoliczność ta nie może służyć za pre- tekst niebudowania nowych domów. Po- zostaje więc tylko trzecia z powyższych przyczyn, z którą rozprawić nam się należy.

Przed kilkoma tygodniami donosiliśmy, że w Krakowie ma się utworzyć towarzy- stwo aktywne budowy nowych domów. — Z wielkim zadowoleniem zapisaliśmy wte- dy wiadomość i popieraliśmy myśl tę jako dla Krakowa bardzo zbawienne. Nie- mniąd jednak nie mogliśmy pojąć, dla- czego tak prostej rzeczy jak budowy nowych domów mieszkalnych nie podejmują się raczej pojedynczy kapitaliści, każdy z oso- bna, i czy potrzebnem w tym celu jest dopiero zawieranie towarzystwa akcyj- nego.

Kiedy bowiem budowa domu nie wy- maga wielkich kapitałów, rozumowaliśmy tak: Jeżeli to jest interes intratny, dla- czegoż każdy z kapitalistów, który chce należeć do towarzystwa, nie robi tego in- teresu na własną rękę? Zamiast włożyć majątek na 20,000 złr. w udział czyli akcje towarzystwa — czyżby jeden lub drugi kapitalista nie zrobił lepiej, gdyby pocziwem jakimś budowniczym poru- czył wystawienie sobie domu mieszkal- nego za tę sumę? Przecież administracja domów a nawet budowanie takowych przez towarzystwo musi być choć o niewiele, ale zawsze droższem aniżeli administracja własna i własne budowanie.

Z tem wszystkim nie przeczymy, że

towarzystwo takie jeżeli będzie dobrze poprowadzone, jeżeli fundusze będą su- miennie administrowane, może nietylko bardzo przysłużyć się miastu naszemu, ale także akcjonariuszom swym dobre roz- dzielać dywidendy. Nie wiemy, jak obec- nie stoi sprawa tego towarzystwa; po energii tych ludzi, którzy do tego się za- brali, spodziewamy się, że myśli swą prze- kładzie i że projekt będzie we wszyst- kich szczegółach urzeczywistniony. Nie zawadza to jednak bynajmniej, aby kapi- tałiści nasi, którzy nie należą do tego towarzystwa, albo nawet należąc do niego ale mają dostateczne kapitały, nie pomy- śleli o budowie domów na własną rękę i własny rachunek.

Zwazwszy okoliczności, o których mó- wiśmy na wstępie, śmiało powiedzić można, że każdy kapitalista, stawiający domy mieszkalne, dobrze się zasługuje miastu temu. A przecież mogliśmy wskaza- ć niejeden imię, niejeden firmę, któreby łatwo mogły przyczynić się do zaradzenia brakowi mieszkań w Krakowie bez ofiar, boć przecież domy dają gruby dochód, a jednak przez lenistwo i brak dobrych chęci kapitały swe lokować wolą w pa- pierach giełdowych lub na lichwiarski dawać procent.

Nieraz, kiedy widzimy zapisany gdzieś znaczny datunek jakiegoś kapitalisty na- szego na cel publiczny, przychodzi nam na myśl, że wolelibyśmy, aby ten sam kapi- tałista — nie ofiarując ani jednego centa — wystawił w Krakowie dla własnych dochod- ów domy mieszkalne za 30 lub 40,000 złr. Zasłużbyłby on się więcej Krakowowi- tem, jak ofiarując na jakiś cel publiczny 500 lub 1000 złr., chociażby sobie tylko zysk zapewnił. A jednak kronika miasta Krakowa z ostatnich 10 czy 20 lat mało tylko zapisała takich kapitalistów krakow- skich, którzy wielkimi domami mieszkal- nymi wzbogacił miasto.

Stosunkowo najwięcej i największych domów przybyło w ostatnim 10-leciu na przedmieściu Stradom, i na Kazimierzu, gdzie przez mocne podgórskim powstał cały szereg wielkich domów mieszkalnych. Bliżej środka miasta powstało tylko kilka domów przy Krupniczej ulicy i gmachy p. Marfiewicza i p. Rzewuskiego przy plantacjach.

Ale co robią nasi kapitaliści miejscy? Co robią nasze firmy wielkie? O fabry- kach nie słycać, aby jakie zakładały — domów nie stawiają. Czy w samej rzeczy tylko w interesach bankierskich widzą je- dyne zbawienie i jedyną zasługę? Niechaj nam wolno będzie bez wymienienia na- zwisk przypomnieć im, że dobro miasta domaga się od nich budowy nowych do- mów mieszkalnych.

Nie możemy zakończyć niniejszego ar- tykułu bez zapisania kilku wiadomości, jakie nas doszły o projektach nowych budowli, aby oddać sprawiedliwość lu- dzinom dobrym chęci i dobrych zamiarów. Otóż dowiadujemy się, że książę Jabło- nowski zakupił wielki plac przy ulicy Wo- lskiej (po prawej stronie naprzeciw Kocha- nowa) i że na tym placu ma zamiar sta- wiać wielki dom mieszkalny.

Również dowiadujemy się, że p. Gustaw Löbenstein ma zamiar postawienia w bli- skości miasta wielkiego hotelu. Nareszcie dowiadujemy się, że prywatna spółka ma zamiar wystawienia wielkiego domu mieszkalnego przy placu Szczępańskim.

Szczyć Bóże tym zamiarom! oby pro- jekta jak najprędzej przeprowadzone zo- stały. Miasto przynajmniej zasługuje wszy- stkim tym, którzy się do powiększenia i wzrostu jego przyłączają. Jest to jedna z najwyższych kwestji Krakowa.

**Zywiec.** — Na wczorajnim posiedzeniu pełnej rady pow. w Żywiec dnia 28 grudnia 1869 r., po odczytaniu protokołu z ostatniego posiedzenia z dnia 21 sierpnia 1869 r. i sprawozdaniu prezesa względnie czynności wydziałowych, gdy nikt głosu nie zabrał, przystąpiono do porządku dziennego.

1. Sprawozdanie z wydelegowaną *ad hoc* komi- sją akt wyborczy członka rad powiat p. Stan Jakóbka.
2. Sprawozdanie i przyjęty budżet na rok 1870, przymtem w pozycji: aby z dochodów powiatowych corocznie odkładać 50 złr. i te procentować na rzecz emerytury wysłużonego sekretarza rady pow. wywiadała się dosyć żywa dyskusja. Członkowie włościanie utrzymywali, że sekretarz biorąc rocznie 500 złr., jest dostatecznie wynagrodzony, a jeżeli mamy na uwadze, że prócz tej pensji ma sekretarz przyznaną emeryturę, jeżeli i jak długo odznaczać się będzie pilnością 100 złr. rocznie, to z tego dodatku może sobie na emeryturę składać. Węglas jednak powława rad nie po- parła tego wniosku, raz dla tego, że dodatki do pensji 100 złr. nie jest dodatkami stałym pewnym, a jako warunkowo uchwalony w razie zwiększenia pracy w wydziale i potrzeby przyjęcia djeterjarza upaśćby musiał, a powtóre, że z pensji 500 złr. nie oszczędzić nie podobna. Starali się wprawdzie włościanie radni osłabić ten wniosek argumentem: że wójt w gminach szata bezpłatnie, a emerytura nie ma, ale odparto zarzut ten wnioskiem: prak- wa że np. N. jest bezpłatnym wójtem, ale nin wójtem został byli inni i będą; wójt są zwykle gospodarzami gruntowymi i mającymi swoje utrzymanie, więc emerytura nie potrzebują, w końcu stowosnie do swego stanu i wiedzy snadnie w gmi- nie żyć mogą; przeciwnie sekretarz rady, który kilkanaście lat na nauce strawił, gdyby strawiłby na usługach rad pow. został bez emerytury, byłby pochylony wiekiem bez sposobu do życia — nędzarzem. Ten ostatni znąc wyraz rozbroił opo- zycję, bo przy głosowaniu jednomyślnie przyznan- na emeryturę odkładają rocznie 50 złr. z docho- dów powiatowych.
3. Następnie wiceprezes rady jako członek od- komisji asentenurkowej delegowany, odczytał spr- awozdanie spotrześnich swoich w czasie asentenurki a między innymi, że wójt autonomiczny nby to gmin nie mają w czasie rozpoznawania reklama- cji żadnego głosu, że bywają wyprowadzani za drzwi, że reklamacje i rekursa gina i t. d.; uchwa- lila więc rada podać do ministerium wojny o do- datkową instrukcję co do asentenurki; nakoniec: 4. Wyczerpując porządek dzienny, upowaznila rada zarząd gminy miasta Żywca do sprzedaży placu miejskiego zwanego „żydowskim“

Po tak zatwierdzonym porządku dziennym wnieśli jeszcze członkowie rady dwa poparte wnioski: a) przyspieszenie zaprowadzenia ksiąg grun- towych; b) o nadwyżkach notaryjalnych pod wzglę- dem placu z czynności notaryalne.

Uchwalono co do powyższych wniosków na dro- dzie legalnej stowosnie poczynić kroki.

Przy zamknięciu posiedzenia złożyli członkowie prezesowi przy nadchodzącym Nowym roku ży- czenia, dziękując mu za gorliwe przewodnictwo, za które prezes dziękując całą radę na obiad za- prosti.

**Sokół.** — [Tow. pedagogiczne]. — We czwar- tek dnia 20 stycznia r. b. odbył się w lokalni szkolnym o godz. 10 przed południem walne po- siedzenie oddziału sokalskiego tow. pedagogicz- nego. Porządek dzienny: 1. Odczytanie wywodu słownego z ostatniego posiedzenia. 2. Sprawozda- nie z czynności zarządu. 3. Rozprawy nad tema- tem: „Szkoła w życiu a życie w szkole.“ 4. Spr- awozdanie z czynności komisji: a) wladkowój, b) bibliotecznej. 5. Sprawozdanie delegata z po- siedzenia centralnego w Krakowie. 6. Wnioski zar- żądu. 7. Wnioski pojedynczych członków. 8. Roz- danie dyplomów.

**Brody, 5 stycznia.** — Tutejszy oddział stow. pedagogicznego zarządy wykłady dla kobiet 2 razy w tygodniu przez 3 miesiące, zaczynając od polowy tego miesiąca.

**Strzyżów.** — Gminie miasta Strzyżowa, bowia- tu rzeszowskiego pozwolono na rok 1870 pobierać podwyższony dodatek gminy od wprowadzonych słodzonych napojów spirytusowych po 24 centy od miary niżej-austriackiej.

**Część urzędowa.**

**Konkurs.** — Posada poczmistrza w Rozdole za kontraktem i kaucją 200 złr. z roczną dota- cją 157 złr. 50 c, pauszaljami kancelaryjnymi 36 złr. i posłańcami roczne 860 złr. Podania wnosić należy do dyrekcji pocztowej we Lwowie do końca stycznia b. r.

**Edykta.** — Sąd powiatowy w Żywiec wy- marcin Klis, aby się zgłosił do spadku w prze- ciągu roku po zmarłym na d. 11 lutego zr. w Ra- dziechowie Janie Klis — Sąd powiatowy w Bu- kowcu ogłasza przynusową sprzedaż realności rust. pod nr. 74 rep. 43 w Nagórzanach Macieja Pyskińskiego własnego, na 330 zr. oszacowanej na rzecz Rozalii Jasińskiej pło 116 zr. 60 c w d. 20 stycznia, 17 lutego i 10 marca b. r. — Sąd powiatowy w Debicy wyzywa posiadaczy skryptu przez Leib i Ryfikę mał. Padawerów do Dębca 21 marca 1869 r. na rzecz Chaima Padawera pło 420 złr. wystawionego, by powyższemu sądowi w przeciągu roku przedłożyli. — Sąd krajowy lwowski urzędowi Józefa Woloszyńskiego o uzyska- niu nakazie płańczym pło 39 złr. Kuratorem dr. Hofman.

**Obwieszczenia.** — Na mocy rozporządzenia wysokiej c. k. krajowej dyrekcji skarbowej z d. 31 grudnia 1869 r. 3129 prac. c. k. miejscowa komisja podatkowa podaje do powszechnej wia- domości, co następuje:

- 1) Fasje i wykazy celom wymiaru podatku do- chodowego na r. 1870 mają być sporządzone w formie ustawą wykonawczą z d. 11 stycznia 1860 przepisanej i do końca b. m. podane.
- 2) Przy fajsonowaniu dochodu I. klasy, tudzież dochodu II. klasy, niepochođzące ze stałych plac, mają służyć dochody i wydatki z lat 1867-1868 i 1869 za podstawę do oznaczenia przecię- tnowego czystego dochodu, podlegającego opodatko- waniu na r. 1870.
- 3) Rozporządzenia w §§. 21 i 22 najwyszego patentu z d. 29 października 1849 będą zastosowa- ne do dochodów pochodzących ze stałych plac II. klasy przypadających w r. 1870.
- 4) Odsetki i dochody III. klasy, podlegające fa- jsonowaniu ze strony uprawnionych do pobiera- nia takowych, mają być fajsonowane według stanu majątku i dochodu z d. 31 grudnia 1869.

Blankiety, potrzebne do sporządzenia, fasje i wy- kazów, wydawane będą dotychczas stronom bez- płatnie w c. k. miejscowej komisji podatkowej, tud- dzież w oddziale podatkowym magistrata krakow- skiego, — podawac je zaś należy w biurze pro- tokółu podatkowego c. k. starostwa powiatowego, lub w c. k. miejscowej komisji podatkowej.

Z c. k. miejscowej komisji podatkowej.

Kraków, 9 stycznia 1870. *Bobolski.*

— Krajowa dyrekcja skarbu ogłasza rozporząd- zenie ministerstwa skarbu co do podatków bez- pośrednich i opłat pośrednich wraz z dodatkami od 1 stycznia do końca marca 1870 r., mianow- icie dodatki państwowe (z uwzględn. art. IV dz. u. państw.) obowiązujące co do podatku zarobkowego i dochodowego I. i II. klasy w razie nieprze- wyższania takowych kwoty 30 zr., uiszczac mając tylko 1/10 części podatku zyczącego. — W cel obsadzenia główek trafki tytoniu polonowej są- sprzedają marek stęplowych w Krukienicach w okręgu skarbowej dyrekcji w Przemyślu, rozpisuje się konkurencja przez oferty. — Z d. 16 sty- cznia b. r. wchodzi w życie urzęda pocztowe w Hruszkowic i Zawalowie dla służby listowej i war- tościowej w połączeniu pierwszego z urzędem pocztowym w Mościskach, ostatniego w Podhajcach.

— W cieło wyborczym większych posiadłości byłego obvodu brzeskiego rozpisuje się wybór dońskiego posta do sejmu na miejsce wo Alojzego Bochenego, który swój mandat posełski złożył.

Wybór ten odbędzie się 7 marca b. r. w Brze- żanach. Lista wyborców dla tego ciała wybor- czego ogłasza się jednocześnie w dzienniku urzędowym Gazety lwowskiej.

Z przymym c. k. namiestnictwa.

We Lwowie d. 7 stycznia 1870 r.

— Minister rolnictwa mianował w nowo syste- mizowanym etacie stadnin rządowych w Radow- cach rachmistrza II. klasy Józefa Wierbianskiego kontrolorem, podporucznikow przy stadninach wojskowych Ignacego Ernsta, Maksymiljana Na- ske i Ludwika Thom adiunktami II. klasy i we- terynarza II. klasy Jana Bittmann weterynarzem I. klasy.

**Wiadomości z literatury i sztuki.**

— Nr. 1 *Dziennik Literackiego* z roku bieżącego zawiera: Pani kasztelanowa Trocka (pamiętnik Berlicza Sasa). — Resu- rectio, wiersz Józefa Trzywłara. — Au- strja wobec trzeciego podziału Polski, przez dra X. Lisiego. — Początki nowożytych romantycznosci, przez dra A. Bełoko- wskiego. — Hazardy. Część druga: Powieść Wład. Łozińskiego. — Goeth i Ma- rja Szylmanowska (z wspomnieniu kancler- za Millera). — Przewodnik. — Odezwa od redakcji.

Zwracamy uwagę na dobor i obfitość treści.

— Domagaliśmy się kilkakrotnie urządzenia w Krakowie stałej wystawy sztuk pięknych. Z wiel- kich więc zadowoleniem zapisujemy, że towarzy- stwo sztuk pięknych krakowskie, które wlotniczo poczyna się ożywiać, uchwalilo urządzenie takiej wystawy. Oto jedno usęstwo dla potrzeb i ży- czeń opinii publicznej i artystów.

Gwiazdka Cieszyńska nr. 2 zawiera: Dwór Adama Wacława księża cieszńskiego, powieść. — Żyzi i Polska. — Gospodarstwo i przemysł. — Przegląd polityczny. — Rozmaitości. — Z Cieszy- na.

Kronika potoczna i rozmaitości.

Termin walnego zebrania koła politycznego, które na czwartek wieczór zapowiedziano, odroczone został z powodu, że w czwartek o 5 będzie posiedzenie rady miejskiej. Jutro wydział nowy termin ogłosi, a każdy członek koła otrzyma zawiadomienie przez kartę korespondencyjną.

Dochód z akcyzy wynosił do dnia dzisiejszego t. j. 11 stycznia ogółem 7660 złr. 36 1/2 kr. Nie bardzo to wprawdzie świetny rezultat, ale trzeba wziąć na uwagę, że w tych 10 dniach były 4 święta i że słotna pora roku utrudnia komunikację.

Dnia 6go b. m. w święto Trzech królów wykonano równocześnie w dwóch kościołach t. j. u o. kapucynów i w kościele św. Anny koledy u kadu p. Waszaka, który już od kilku miesięcy w Krakowie przemieszkuje. W kościele kapucynów dyrygował sam kompozytor licznym gronem dyletantów i dyletantek, w kościele zaś św. Anny śpiewała w większym jeszcze komplecie szkoła śpiewu towarzystwa „Muzy”. Wykonanie chorów w jednym i w drugim miejscu było zadawalające. Widać zjad, że siły śpiewne powiększyły się w Krakowie, jeżeli na odpowiednio i zupełnie dotatecznie obsadzenie dwóch chorów wystarczają. Dziwi nas tylko, że ani w jednym ani w drugim szkole muzycznej wcale żadnego nie brała udziału i to tam bardziej, że już od dłuższego czasu „wydział śpiewu” tej szkoły w ogóle znaku życia nie daje, gdyż wspaniałe koncerty i występy kościelne odbywają się bez najmniejszej z jego strony pomocy. W zesłodzonych świątecznych koncertach, jakie p. Blaszkowski urządzał, „szkółka muzyczna” jedynie kilkunastu osobami w chórach reprezentowana była; wszystkie numery słownie wykonywały osoby niewieście, „szkółki muzycznej”, która po tak długim istnieniu, w tej chwili jedyną tylko dobrą śpiewaczkę w osobie panny C. publiczności prezentować się ośmiela.

Spodziewamy się, że pp. nauczyciele śpiewu „szkółki muzycznej” niniejszym uwagą za siebie nie wezmą, bo przecież zakład utrzymywany z funduszy krajowych winien zostać pod kontrolą publiczności i organów tejże — dziennikarstwa.

W obec takiego stanu rzeczy, jakimśi powyżej skreślił, prawdziwie ciężką się trzeba, że prywatne usiłowania w towarzystwie „Muzy” starają się zastąpić „szkółkę muzyczną”, która od śmierci śp. Mireckiego w niepojęty letarg zapadła. Szkółka „Muzy” podjęła się z gruntownością i sumiennością kształcenie nowych sił muzycznych, przyczem pp. nauczyciele, którzy już w tym względzie bezinteresownie swój czas poświęcają, na największe zasługują uznanie. Wyrażamy nadzieję, że i publiczność równie żywciele i przychylnie ośmieszerze podjęta pracę „Muzy” i usiłowaniu im w wyższym okazanym kierunku z swej strony gorąco nie odmówi poparcia.

Czwarty wykład popularny z fizyki prof. dra Kuczyńskiego w sali kolegium fizycznego gmachu uniwersyteckim przy ulicy św. Anny, odbędzie się we środę o godz. 6. Przedmiotem tego wykładu będą: Zjawiska napowietrzne elektryczne. — Odgromniki. — Uderzenie elektryczne w wodę. — Doświadczenia Galwanicznego. — Ogniu i stos Volty. — Różne teoz ulepszenia i odmiany. — Stos Smego. — Stos Daniela. — Doświadczenia z temi stosami. — Rozkład wody. — Rozkład siarkanu miedzanego. — Elektrizacja. — Galwanoplastyka, galwanografia, enkaustyczna galwanografia. — Połączenia i porównanie galwaniczne.

Unia lubelska, obraz Jana Matejki, w tych dniach będzie przywieziony z Wiednia do Pragi. W Pradze rada miejska oddała na wystawę wielką salę staromiejską ratusza, a dyrektor czeskiego towarzystwa ubezpieczeń od ognia, kontr-aktuarował rzeczony obraz w jednym z węgierskich towarzystw ogólnych za sumę 50,000 złr.

W tych dniach na tutejszym dworcu kolei żelaznej, policja zrewidowała rzeczy p. R. wracającego z Tarnowa, pod pozorem, że tenże broń przewozi. W kuferku, który przemocem rozbito, gdyż kluczcy od niego zaginęli, znaleziono znaczną ilość książek naukowych, ale ani sładu nawet przedmiotów, za jakimi właśnie szukano.

Teatr. — Dziś „Ślub panińskich”, komedia Frédry. — Poltik podał prośbę austriackich oficerów w słowiańskiej narodowości do ministra wojny: ażeby polecił wojskowym piszącym do dzienników wojkowych nie drażnić uczucia narodowego słowiańskie, gdyż większość armii austriackiej składa się ze Słowian. Prośba ta jest ważnym objawem usposobienia armji.

Nowa stacja telegraficzna otwartą została w Brzozowie, czynna tylko we dnie. — Złożono w administracji Kraju na odbudowę Łankieńczy przez p. Z. 2 złr.; dla pogorzeleni Łankarony 2 złr.

Tarnów. — [Samowola]. — Ciekawa sprawa zajmuje obecnie publiczność tarnowska. Niejaki p. K. przybył przed rokiem z zagranicy i osiadł tutaj, zamierzał wejść w związek małżeński. Po ogłoszeniu drugiej zapowiedzi wniósł p. Kozłowski urzdnik konsystorski do probstwa tutejszego „arnt, że słyszał iż p. K. ma mieć podobno jedną żonę w Królestwie polskim, a drugą w Paryżu; przycyżył też kilka innych zarzutów, lubo nie mających związku z przeskodami małżeńskimi, np. o bezreligijność i t. p. Doniesienie to jest naj-

widoczniej żłośliwe. Według prawa małżeńskiego należy rozpoznanie zarzutów przeciw małżeństwu mającemu się zawrzeć do sądu małżeńskiego, a jak w danym wypadku, obok „kto jest osobą, której zarzut dotyczy, udowodnić przed sądem małżeńskim swój stan wolny. Zadawia też postępowanie tutejszego urzędu parafialnego, który odstępuje od właściwej drogi, przekazał rzeczono doniesienie tutejszemu starostw do dochodzenia. Również zdaniem naszym niewłaściwie rozpoczęło starostwo dochodzenie. Wszędzie samowola!

Pan K. miał już wyżyć przeciw p. Kozłowskiemu proces kryminalny o potwarz. — Spotkanie na kolei między Lwowem i Krakowem. — „Przed kilku dniami poznałem na kolei pewną rodzinę polską osiadłą w Galicji; państwo ci mieli ze sobą bardzo ładną dziewczynkę lat moze 8 lub 9 mającą. Dziewczę szczeniło się do polszczyzny. Zapętałem co do polszczyzny dziewczę spojrzało na mnie pigmeini niebieskiemi oczyma, ale nie dało żadnej odpowiedzi. Na to matka Polka odpowiedziała: „córka naska nie mówi po polsku, będzie miała jeszcze czas nauczyć się, a dziś zespulaby sobie akcent francuzy trąd mową polską.” Przed laty stojąc raz w komiisji śledczej z związaniem rękoma na plecach, D. prezys w osobie moskiewskiego majora, niezadowolony z mojej odpowiedzi, poczęstował mnie kulami w żęby, wierzając, że to kulak moskiewskiego majora, od którego krew ustami poszła, nie był tak bolesny, jak odpowiedzi matki Polki w Galicji i do tego z pewną chęlnością, że jej córka nie mówi po polsku. W obec tego faktu, który nie jest improwizacją ale najrzetlejszą prawdą, zapytujemy: ażeby czy, Miłutny, Katowicy wynarodawca nie mają w takich matkach Polkach najgorliwszych swoich agentów i sojuszników.

Prawda, że takie wyjątki są z łaski Boga bardzo nieliczne, jednak strzeżmy się i jak dobry gospodarz który parszywa owę natychmiast od zdrowego odgęca stada, tak i w zyncie Polki odsuwajcie się od takich potworów!

Pragnąc bliżej poznać ową polską damę, dowiedziałem się że nie była ozdobia dziewcioma palkami a nawet na kartach martyrologii polskich męczenników.

O teatrze w Poznaniu donosi „Dz. poczn.” że sprawa ta tak żywo obchodziła społeczeństwo nasze, doszła do skutku o tyle, iż pp. Nowakowski i Sztengel z całym towarzystwem, jakieś to już donosili, zjechali do naszego miasta. Pierwsze widowisko w teatrze miejskim odbędzie się w przyszły czwartek, t. j. d. 13go b. m. Składają się zaś będzie z prologu pióra Władysława Belzy, który w gronie całego towarzystwa wygłosi p. Nowakowska; komedia Fredry „Zemsta za mur graniczny” zakończy przedstawienie. Czworogodowe przedstawienia tygodniowe tak są rozłożone, że dwa t. j. każdego poniedziałku i czwartku międ będzie miejsce w teatrze miejskim, drugie dwa t. j. każdego wtorku i soboty w teatrze latowym. Podziwiać należy energiczność dyrekcji, z jaką wzięła się do przyprowadzenia chlubnej tej myśli do skutku, przełamawszy wszelkie trudności, jakie jej stawały na drodze.

— Już od dwóch tygodni grywają w teatrze w Brukseli 6cio aktową sztukę w 8 obrazach p. t. „Dramat w Pantin”. Występują w nim wszystkie osoby mające udział w procesie Traupmanna; tylko na afiszu zamiast Kink napisano Kintche, a zamiast Traupman Koppmann, ponieważ jak dyrekcja najwnie w uwiadze objaśnia „autor chciał zachować pewne względy.” Sztuka ma olbrzymie powodzenie.

Konskie mięso ma coraz większy odbyt w Poznaniu. Nie tak dawno założyl pierwszy szlachta koni p. Schulze w Jerzyczce, a już wkrótce powstał ma drugi szlachta Morolda z Poczdamu na Wildzie. Od mięsa końskiego nie płaci się akcyzy i dla tego już samego jest ono znacznie tańsze od innego.

Telegrafy w usłudze straży ogniowej. — Główną zasadą straży ogniowych po większych miastach jest postęp w gaszeniu ognia o ile być może zaraz w chwili jego pojawienia się. Osiąganie tego celu ułatwił jedynie może urządzenie sieci telegraficznej. W Pessice podniesiono pod tym względem projekt bardzo praktyczny. Polega on na urządzeniu trzech linii telegraficznych. Te łączą ze sobą strażnice z wieżami obserwacyjnymi, strażnice ze stacjami alarmowemi i telegraf policyjny.

Handel dziewczętami. — Od lat kilku praktykuje się na Wschodzie hanieby handel węgierskimi dziewczętami. Mimo rozkazanych wspólnego ministerstwa spraw zewn. zakazujących tych dzikich nadużyć, wydarzył się właśnie przed kilku dniami wypadek, o którym „Pester Lloyd” donosi. W Turn-Sewerny restaurator Adolf Schwarz poddany austriacki wybrał sobie w tamtejszym starostwie paszport dla siebie i dla swej żony Ermilii do Kalafatu. Ponieważ żadne nie zachodziły trudności, wydano mu go, lecz w parę godzin później doniesiono starostwu, że Schwarz wziął paszport nie dla żony, ale dla pewnej dziewczyny, którą przez kilka dni więził u siebie i sprzedał żydowi z Widdyny dla pewnego bogatego Araba z Aleksandryi, za pośrednictwem restauratora z Kalafatu Jankotara. Na przegotowanie już do odpłynicia okręcie znalezione istotnie dziewczynę i przarezesztowano całe jej towarzystwo. Była to Ermilia Berger, 15to-letnia

dziewczynka z Tomeswaru, wykradzioną przez nieznanego sobie człowieka przed siedmiu miesiącami i przywiezioną do Turn-Sewerny.

Lekcje astronomji dla agentów policyjnych. W rosyjskich wiadomościach, pisze „Wiest”, znajdujemy pocięzne i nader charakterystyczne ogłoszenie. W miesiącu listopadzie nad horyzontem polskiej przebiegił meteor. Z tego powodu ober-policemjster m. Moskwy wydał dla policji moskiewskiej następujący ukaz: „Dnia 10 listopada o godzinie 9 wieczorem nad horyzontem naszym przemknął meteor, który z powodu nadzwyczajnej światłości zwrócił na siebie uwagę wielu mieszkańców Moskwy; tymczasem od pp. rewirowych uczestków dotychczas o tem zdarzeniu żadna wiadomość kancelarii mojej nie była komunikowana. Odwołując się więc na to, iż kilkakrotnie już wydawałem rozkaz policyi, aby ta z największą ściślnością donosiła o każdym zdarzeniu przekraczającym granice zwyczajnej i zwracającym na siebie uwagę ogółu, ponownie nakazuję jak najściślej wypełnianie przepisów moich i uprzedzam, że nie wypełniający takowych policyjani będą do surowej odpowiedzialności.”

Barbarubryczym w Anglii. — Dnia 29 grudnia zaareztowano w Ancoats pewnego człowieka, który swego brata przez kilkanaście lat więził w piwnicy, w najokropniejszy obchódzając z nim sposob. Jek nieszczęśliwego, który jest ciemnym i obłąkanym, zwrócił uwagę stojącego na straży policyjnika, który jednak nie mógł poznać, z kąd pochodził, gdyż okno piwnicy było deskami zabite. Przedsięwzięta nazajutrz rewizja wyświeciła rzecz. W kącie nieopalonej piwnicy znalezione 60-letniego starca drżącego od zimna i brudnymi łachmanami okrytego. Przerażający był widok. Biedny więzień był tak słabym, że nie mógł iść i musiano go wynieść z piwnicy. Gdy mu w kancelarii policyjnej podano jedzenie, rzucił się na nie i pożarł je tak chwile jak zwierz. Zarządono śledztwo.

Wiadomości przemysłowe i handel. Kraków, 11 stycznia. (Carg na Kieparzu.) Płacono pszenice 9.50, żyto 3.50, jęczmień 5 złr. owies 3.50. Dowóz z powodu słoty bardzo mały, równie i na Baranach wczoraj 10 stycznia ceny i dowóz jednakie.

Bochnia, 7 stycz. Płacono pszenicę 4 złr. 25 c., żyto 2 złr. 60 c., jęczmień 2 złr. 45 c., owies 1 złr. 55 c., groch 4.20, bob 2.40 siano 1 złr. 70, c. słoma 1 złr. —, c. drzewo twarde 11 złr. miedkie 7 złr. 50 c., okowite 70 c., masło 53 c., kasze z prosa 6 złr. konieczne 26 złr. ziemiaki 70 c.

Tarnów, 7 stycznia. Płacono pszenicę 3 złr. 8 1/2 c., żyto 2.57 1/2, jęczmień 2.15, owies 1.35, ziemiaki 60 c., siano 1.65, koniecz 1.75, słoma 1 złr., bob 2.25, tatarke 2.50, prosa 2.50, drzewo twardo 10.50, miedkie 7.50, masło 1.50, groch 3.50. W dniach 21 24 28 i 31 grudnia nie praktykowano cen targowych z braku dowozu zboża.

Rzeszów 7 stycznia. Płacono pszenicę 4.55, żyto 2.55, jęczmień 2.45, owies 1.50, fasole —, groch 3.50, tatarke 2.45, prosa 2.50, rzepak 7.50, konieczne 24 złr. len 20 złr., konopie 15 złr., ziemiaki 85 c., siano 1.70, słoma 85 c., drzewo twardo 9 złr., miano 6.50, okowita 60 c., masła 45 c., jajko 1.25 c.

Czerniowce, 7 stycznia. Czern. Ztg. pisze: Na tutejszej targowicy panuje ciąga stagnacja, a niepomysłne doniesienia ze wszystkich targowic europejskich nie pozwalają się spodziewać bliskiego polepszenia stosunków. Ceny zboża dla tego tylko nie spadają, ponieważ są już tak niskie, że za ledwie pokrywają koszt produkcji.

Mierzyce pszenicy płacono 2 złr. 76 c., kukurudzy 1 złr. 50 c., żyta 1 złr. 71 c., jęczmienia 1 złr. 20 c., owsa 1 złr., hreczki 1 złr. 58 c., ziemiaków 40 c., cetrnar siano 1 złr. 8 c., stony 92 c., sag drzewa twardo 20 złr. funt mięsa 20 c., widro alkoholu 50° 9 złr. 16 c., wofy żelaz 4 1/2 do 5 1/2, cetrn. 60 do 85 złr., krowy 4 do 4 1/2, ciel. 40 do 65 złr.

Wiadomości telegraficzne. Praga 9 stycznia. Ukończono już wstępne śledztwo w sprawie petardowej i wszystkim więzionym rozzesano wczoraj oskarżenie. Winc. Körber oskarżony o zdradę stanu, gwałt publiczny i fałszowanie monety; Wih. Körber o zdradę stanu; Józ. Grossmann o zdradę stanu; Jan Chaluppa o gwałt publiczny; Jan Fiala o gwałt publiczny i zdradę stanu. Ostateczna rozprawa nastąpi prawdopodobnie z końcem przyszłego miesiąca.

Trjst 9 stycznia. Z Risanu doszła tu wiadomość, że komisarze pacyfikacyjni Dziurkowicz, Petar, Marco i Vukovici wysłani przez jen. Rodicha do dotąd bez skutku rokowali z nacelnikiem powstańców Samarciem, ponieważ tak on sam jak i Krzywosanie w ogóle terroryzowani są przez bandy ochotnicze Juro-Zeitz'a, które się z Żupy wymknęły, a teraz uganają się w górnej Krywości i Bielhorah.

Grac 10 stycznia. Wczoraj i tutaj słychać było z dobrze zawiadomionej strony, że Rechbauer wniósł w radzie państwa rewizję konstytucyjną, względnie: reformę izby poselskiej przez bezpośrednie wybory, przeobrazenie izby panów na izbę krajów, „wreszcie odrębne stanowisko dla Galicji.

Monachium 10 stycznia. Münchner Pastorsblatt poleja branie nowój bulli ekonomicznej, wydającej między innymi wszystkich tych, którzy „z kacerami” przyjaźnie się obchodzą.

Paryż 9 stycznia. Journal des Debats donosi, że minister sprawiłości Ollivier przyjmował wczoraj reprezentantów stanu sędziowskiego i przemówił do nich w sposób następujący: Utrzymam zawsze nienaruszoną godność stanu sędziowskiego, mianowicie zaś oddzielę sądownictwo od polityki, by wyroki jego tem więcej zyskiwały znaczenia, ile że nigdy nie dadzą pozorów nawet do mniemania, że ubocznym ulegają wpływowi.

Liberte utrzymuje, że w przyszły poniedziałek ministerstwo przedłoży ciadu prawodawczemu projekt ustawy, mającej zredukować roczny kontyngens z 100,000 na 75,000 ludzi.

W Montpellier odbyło się wczoraj wielkie zgromadzenie, które się stanowczo z zasady wolności handlu oświadczyło i przyjęło rezolucję, według której zmiany w traktatach dopiero po enkiecie parlamentarnej żądane być mają.

Florencja 10 stycznia. Poseł hiszpański wyraził żywo ubolewanie, z powodu odruczenia kandydatury na tron hiszpański, tak, że się obawiano, by nie odjechał. Rząd miał w Paryżu energiczne poczyny przedstawiania z powodu okupacji Rzymu. W Bourdenone zasłył liczne niepokoję z powodu podatku od mlewa; kilka osób raniono.

W Apeninach przy Piano del Voglio zapadł się znaczny obszar ziemi. Sella zamierza przeprowadzić gruntowną reformę plac urzędników; środki do tego mają być wzięte z fundusu kościelnego.

Rzym 9 stycz. Na ostatnim ogólnym zgromadzeniu chciał jeden z biskupów mówić o nieomylności, co głośno wzburzenie wywołało. Madryt 8 stycznia. Imparcial mowi, że przesilenie ministerjalne ma być już ukończonę. Rivero ma objąć ministerstwo spraw wewnętrznych, Topete marynarka a Jose Olozaga sprawiedliwości. Wybór prezydenta kortezów w mieście p. Rivero ma być odroczone aż do czasu wyboru posłów, by p. Salustiano Olozaga na kandydata postawił można.

Przegląd polityczny. Wiedeń 9 stycznia. S. Stan rzeczy tutaj jest tak zawikłany — tak różnorodne i trygny i krzyżujące się interesa — tak wszystkie polega na działaniach zakulisowych, że trudno bardzo zorientować się w tym chaosie. Dlatego chociaż wam dzisiaj, ile możemy, nakreślił przebieg rzeczy w ostatnich kilku dniach. Na podaniu o dymisie wszystkich osmiu ministrów cesarz przed wyjazdem swym do Pesszu odpowiedział pismami odręcznymi, w których zwał „wszystkich osmiu” ministrów do tymczasowego dalszego pełnienia swych obowiązków służbowych. W skutek tego ministrowie posłuszni wezwaniu cesarza, inaugurowali wspólnym objadem nową erę prowizorium gabinetowego. Łatwiej jednak zgodnie i bez dyssonsansu zjedź sobie wspólne objad, aniżeli bronić zgodnie polityki rządu, kiedy ten jest rozdzielony na nieprzyjacielne frakcje. Cóż się więc stało? W komisiu adresowej ministrowie na zapytania posłów, członków komisiu, nie mogą jednogłośnie odpowiadać, musieli się ograniczyć na nie niezaczające wyjaśnienia — że wnieśli podania o dymisje i t. p. O polityce rządu w komisiu jako ministrowie, nie więcej mówić nie mogli. Natomiast większość ministrów, aby się mieć swobodnie wygadac, zaprosila posłów niemieckich z komisiu adresowej na poufną pogadankę, która odbyła się w niedzielę i trwała cztery godziny. Tutaj dopiero ministrowie centralistyczni ulżyli sobie, wynurzając przed członkami skrajnej lewicy i lewicy niemieckiej wszystkie swe zale i opowiadając, jakie przez cały ciąg urzędowania swego znieśli musz krawczydy. Głównie skarzyli się oni na hr. Beusta, który cigła za plecyma ich robił usiłowania ugodne z opozycjami narodowościowemi i mieszal się w sprawy należące do ministra spraw wewnętrznych.

To jednak jest charakterystycznym, że większość ministerjalna — jakkolwiek w koleku poufnem swoich zwolenników — nie sformuowała swojego programu, ani nie przedložyla swego memoriału. Panowie bürgerministerowie ograniczyli się tylko na zbijaniu programu zawartego w memoriale mniejszości.

Przychyła takiego postępowania leży w tem, że ministrowie większości bynaj-

mniej nie zgadzają się na jeden program. I tak np. podczas kiedy Herbst i Hasner ani na włos nie chcą odstąpić od konstytucji gruntownej, p. Giskra skłania się do ustępstw i chętnie zgodziłby się na ugodę, pod warunkiem, żeby ją on sam przeprowadził, nie zaś p. Beust. Pocię ministrow łączu równa nienawiść przeciw p. Beustowi, to prawda; w skargach na niego zgadzają się oni zupełnie. Ta jednaki zachodzi różnica, że pp. Herbst i Hasner nienawidzą p. Beusta dlatego, iż tenjente ugodę; Giskra zaś nienawidzi go jako rywala, który mu stoi w drodze, bo uznając potrzebę ugody, p. Giskra chciałby ją sam przeprowadzić.

Te wewnętrzne odcienie w łonie większości nie przeszkadzają jej jednak, aby połączonemi siłami minowała stanowisko p. Beusta, które rzeczywiście z każdym dnium staje się trudniejszym, gdyż feudały uderzają także na p. Beusta.

To też opowiadają, że cesarz niecierpliwi się już i onegdaj miał powiedzić p. Beustowi: „Zwalam na pana cały ciężar odpowiedzialności; idź! tu nietylko o mnie, ale i o mojem następcę.”

Hr. Beust powołuje się na to, że jednę połowę zadania, którą wziął na siebie, przyjąwszy kanclerstwo austriackie, już wypełnił, to jest ugodę z Węgrami; do dopełnienia drugiej połowy zadania, tj. ugodę z resztą narodowości, żada jeszcze pewnego przeciągu czasu. Uskarża on się; że dotąd większość ministerstwa przeszkadzała mu w tem dziele. Z tem wszystkim nie żada on teraz dymisji większości, ale ma nadzieję, że mimo przeszkód stawianych mu z tej strony przeprowadzi on ugodę.

Taki jest stan rzeczy. Co z tego wynika? Czy możliwy jest rząd, w którego łonie krzyżuje się tyle wprost przeciwnych dążeń, wre tyle osobistych namiętności i zawiści? Czy może długo ostać się gabinet, w którym tyle intryg wzajemnych usiłuje podkopac stanowisko jednych i drugich? — Może zbliżająca się sesja rady państwa da nam odpowiedź na te zapytania.

Stosunki dyplomatyczne między Bernem a Wiedniem poczynają się nader przyjaźnie układać. Nowy poseł pruski w Wiedniu jen. Szwentitz w relacjach swoich pocięadcza, że w Wiedniu panuje obecnie jak najprzychylniejsze usposobienie dla Związku. Hr. Beust wyszczególnia posła pruskiego w sposób nader obowiązujący. Korespondencja między Berlinem a Wiedniem jest tak dalece ożywiona, że telegrafy całe noce pracują. Zapowiedziane odwiedziny jednego z arcyksiążąt w Berlinie jako rewizyta, przyczyniła się do ustalenia tych stosunków. Równocześnie czule stosunki Prus i Rosji mogłyby naprowadzić na mniemanie, że te trzy dwory dawnym trybem szczerze się stoją. Obawy te u-suwają jednak naprawa stosunków Prus z Francją, która stanowczo nastąpiła po objeizu rządu przez Olliviera, o którym wiadomo, że przyjaźnił z Prusami; kladzie z kardynalny punkt w swoim programie. Z okoliczności tych wynika, że gdyby nie osobiste stosunki cara z królem pruskim, Rosja byłaby już dzisiaj albo izolowaną, albo nastąpiłoby zbliżenie się jej do Francji, czego Napoleon pragnie. Stoją więc naprzeciw sobie wymagania polityki, interesów i względy osobiste. Ostatnie mogą atoli tylko do czasu mieć jakieś znaczenie.

Korespondent nasz kreśli powyżej stan rzeczy w Wiedniu. Komisia adresowa izby niższej odrzućwisy w sobotę projekt Spiegla, rozprawiać będzie dzisiaj jeszcze nad projektem drugim, wypracowanym przez br. Tinti. Komisia izby panów uchwala większość głośno projekt adresu wypracowany przez hr. Ant. Auersperga. Mniejszość komisiu wniosła osobne poprawki swoje do uchwalonego projektu, które również przyjdą pod obrady izby panów. Dyskusja adresowa w izbie panów rozpocznie się we czwartek.

Presse donosi, że arcyksiąże Albrecht zostanie aż do 6 lutego we Francji, zkad uda się do Florencji, a dopiero z końcem lutego wróci do Wiednia.

Dienniki wiedeńskie podają dosłowne brzmienie proklamacji ogłaszającej amnestję dla powstańców dalmatyńskich. Początek tej proklamacji jest dosłownem powtórzeniem telegramu przesłanego jenerałowi Auerspergowi przez cesarza. W proklamacji tej znajdujemy następujący ustep: „Każda rewolucja bywa przytulmiona; i polski — jakąż zaś możecie mieć nadzieję w małym kraju waszym przeciwko cesarstwu.”

Według nowój Pressy, rezultatem ostatnich rokowań w sprawie Pogranicza jest, że rząd węgierski zgodził się na sprzedaż

30,000 morg lasów pogranicznych pod warunkiem, aby osiągnięte ze sprzedaży tej funduse obrócone zostały na budowę kanałów, kolei żelaznych, szkół itp. w Pograniczu wojskowym.

Podczas pobytu cesarza w Pesscie odbyło się kilka narad ministerjalnych, na których ułożono cały szereg projektów do ustaw dla zreformowania administracji w Węgrzech.

Kreuz Ztg zaprzeczca stanowco pogłosce, jakoby w ostatnich dniach bieżącego miesiąca sejm pruski miał być zamknięty lub odroczone. Zamierzam i życzeniem rządu — powiada pomieniona gazeta — jest, ażeby najważniejsze projekta, mianowicie ordynacja powiatowa i prawo hipoteczne załatwienie zostały.

Poslowie dr. Löwe i Eberty zložyli u łaski marszałkowskiej projekt do prawa, dotyczący wprowadzenia przymusowego małżeństwa cywilnego. Projekt ten ma mieć obecnie więcej szansy przyjęcia niż dotąd, a to głównie dlatego, że na wszelkie ewentualności uchwał soboru chciyanoby, izby prawo to już było czynem dokonany. Pod względem rzeczowym zarzucają pomienionemu projektowi, że podług niego zawieranie małżeństw odbywać się ma zawsze przed sądzią, podczas kiedy nad Renem, gdzie przymusowe małżeństwo cywilne już od dwóch generacji jest zaprowadzone, zawieranie bywa przed miejscową władzą.

Wczoraj przypadało otwarcie zwyczajnej sesji ciała prawodawczego w Paryżu. Dowieny się zatem niebawem, jaki jest cały program nowego rządu i jakie projekta do ustaw przedložyl. Tymczasem oświadczy czytelników do wiadomości zawarty w naszych korespond. paryżskich.

Dienniki niemieckie piszą dopiero teraz o odkryciu spisków w Rosji, o czém szczegółowe podaliśmy wiadomości. Robią one uwagę, że w skutek tych bezładnych agtacji osłabiony został wpływ Katkowa i całe stronniczo nihilistow skompromitowane.

Ostatnie telegramy. Kotar 10 stycznia. Jenerał Rodich i bar. Fluk udają się do Castellonovo, aby tamże od zgromadzonych Knezwów odebrć przyrzeczenie wierności i poddania.

Paryż 10 stycznia. Pajis ogłasza pismo księcia Piotra Bonapartego, wyznajace Rocheforta na pojedyncy Wiktor Noira uład się do księcia Piotra i przez niego zabity został.

Wiele prawodawczym przyrzeka Ollivier sumiennie uczyniwistnic program; kladzie nacisk na konieczność ustalenia narodowego rządu, aby rozwoju wolności dokonac. Raspail wnosi projekt do ustawy względem zniesienia przysięgi deputowanych, żada wysziedzenia komisiu do zbadania rachunków miasta Paryża i śledztwa co do prywatnego majątku Hausmana. Następuje dłuższa dyskusja z powodu interpelacji Gambetty co do wojska wystanego do Afryki. Jutro wybór wiceprezydenta i obrada nad regulaminem.

Paryż 11 stycz. Szczęgoly co do sprawy ks. Piotra Bonapartego. Książe napisal list do Rocheforta zarzucając mu, że jeden z jego wspólników obraził go piórem, Noir i Fourielle jako pełnomocncy Pascala i Gaussets autora paszkwiłowego artykułu uładli się do księcia. Książe zapytał ich, czy oni są nastaniem Noir Rocheforta napastnikami. Na to miał Noir uderzyć księcia w twarz, Fourielle spodziewając się oddania ciosu, wyścignął rewolwer. Wobec gwałtownej napaści książe chwycił za pistolet, strzelił do Noira, ten padł na ziemie raniony, Minister sprawiedliwości rozporzadzil u-więzienie księcia. Cesarz przyzwilil, śledztwo wytoczone.

Madryt 11 stycznia. Ministerjum Rivero, Topete, Sagosta ukonstytuowało się. Kursa. Wiedeń 11 stycznia, g. 2 m. 10. 5% zjednoczony dług państwa 60.50 — 5% zjedn. dług państwa w srebrze 70.60 — Londyn 123. — Srebro 120.25 — Dukat 5.78 1/2. Akcje kred. 264.10 — Lombardy 256. — Losy z 1860 r. 98.50 — Losy z 1864 r. 117.50. — Akcje franko-aust. 109.50 — Napoleony 9.80. — Akcje kol. galic. Kar. Lud. 243. — Akcje kolei Lwow.-Czerniow. 206.50. — Akcje kol. północn-wschodniej 161.75. — Akcje Banku 745. — Akcje banku związk. (Verreinbank) 89. — Akcje banku jen. 45.50. — Renta w srebrze 70.60. — Galic. oblig. indenn. 72.90. — Bank obrotu 118. — Akcje banku ang. 323. — Kolej rządowa 409.50. — Kolej średniogrodzka 167. — Kolej Rudolfa 163.50. — Kolej parubacka 165. — Kolej północna 216.25. — Tramway 135. — Bank budowy 516. — Kolej wschodnia 97. — Alföld 172. — Anglo-węgierskie 91.75.

Usposobienie giełdy: przytulione.

Redaktor odpowiedzialny: Dr. Ludwik Gumplowicz.

Kurs Papierów i Pieniędzy.

Table with multiple columns listing exchange rates for various currencies and commodities. Columns include 'Kraj w 11 stycznia', 'Zjadajacy plac', and 'Zjadajacy plac' with sub-columns for 'zlr. wal. a.' and 'złr. wal. a.'. Rows list various locations and currencies like Berlin, Frankfurt, London, and various bank notes.

# Sensation.

## Patent amerykański.

Ktożby nie chciał mieć zębów pięknych i zdrowych? To zaś osiągnąć można tylko przez używanie **patentowych elektrycznych kauczukowych szczoteczek do zębów** (bez szpecziny). Te najnowsze wyroby szczoteczki uznane tysiącami świadectwami i listami pochwalnymi, są wyrobione z kauczuku i zamiast szpecziny, są zaopatrzone kauczukowymi kółkami zachodzącymi w najdrobniejsze szpary zębów, przez co wszelki osad szkodliwy łatwo oczyszczają. Kauczuk posiada w sobie siłę elektryczną, którą wydobywa się przez tarcie, z tego pochodzi, że przez tarcie nietylko zęby się czyszczą, ale zarazem i polewują. Szczoteczki te nie kaleczą dziąseł, podług uznania lekarzy, powinny być użyte już dla dzieci i młodzieży, aby zapobiedz późniejszemu szpeczeniu zębów. Oprócz tego szczoteczki te są nader trwałe i jedna wystarczy na cały rok. 1 szt. 90 cent.

## Za 1 guldena aparat parowy

do oczyszczenia szkodliwego powietrza. Jestto kociołek parowy, napełniony odpowiednimi perfumami, który ogrzany spirytusową lampą, połączoną z tymże przyrządkiem, za pomocą z rozgrzania powstałej pary, w paru minutach rozpedza szkodliwe lub niemile wyciewy i nadzwyczaj miłym salonem zapelnia zapachem. Nieodwołalny w szkołach, szpitalach, urzędach, pracowniach, mieszkaniach, jak i w każdym salonie. Aparat ten wykonany z brązu bardzo gustownie, że za ozdobę służyć może. Kosztuje tylko 1 zlr. Flaska perfum odpowiednich, wraz z spirytusem 50 cent. — (wystarczy na 50 razy).

## Dla bezpieczeństwa

własnej o byk jak i majątku rzecz jest nader pożyteczna, a nawet konieczna posiadać dobrą broń, a tą bez sprzeczenia są nowo udoskonalone **Revolwery Lefaucheurgo**, z zamkami bezpieczeństwa, podwójnymi lufami, 6-strzałowe — raz nabity, można dać sześć pewnych strzałów w ciągu jednej minuty.

## Zwycięstwo nauki.

Udało się nakonie jednému z znakomitych chemików tegoczesnych wynaleść w dziedzinie kosmetyków to, nad czym wieki smarzyło sobie głowy tylu uczonych. — Nowo wynaleziona **Athem-Präservatio** zabezpiecza od wszelkich szkodliwych wyciewów, zwłaszcza w chorobach, takowe ubezpiecza, bez użycia wszelkiej wody do ust, zęby i dziąsła utrzymuje świeże i zdrowe. — Dla palących tytuń szczególnie do polecenia, w jednej bowiem chwili niemiły odor tytuniu usuwa, a natomiast usta miłą oziębiającą napełnia wonią — jako artykuł toaletowy, niezbędny dla każdego. Rano wypłukawszy nią usta, na cały dzień pozostawia przyjemny zapach. — Esencja ta jest zupełnie odmienna od wszystkich dotychczasowych — jest całym nowym przez wysoko w świecie uczynnym położone osoby ocenionym jako za najlepszy uznany wynalazkiem. Flaszka razem z objaśn. użycia 90 ct.

## Elektro-galwan. pierścienie

nadzwyczaj ważny dla każdego wynalazek. — Faktem to już przez najznakomitszych

medyków uznany, że galwanizm nadzwyczaj dobroczynnie wywiera skutki w poniżej wymienionych słabościach; podług informacji jednego z najstawniejszych paryżskich lekarzy, wykonane pierścienie z nowego złota, wewnątrz których znajduje się drut elektromagnetyczny, mają tę własność, że zabezpieczają i leczą od pedagry, reumatyzmu, cierpienia nerwowych, drżenia serca, bólu głowy i t. d. Pierścienie takie gładki kosztują tylko 90 cent. i bywa przez każdego lekarza polecanym.

## Najnowszy wynalazek.

srebrne guziczki do przyszywania do koszul z srebra 13tej próby. Wynalazkiem tym połączono elegancję z oszczędnością. Pomyślmy tylko, że taki guziczek może przetrwać Bóg wie jak długo, że — stę do nowej można go przyszyć, koszuli i pomimo to nigdy na wartości nie traci, podczas gdy innego gatunku guziki przez pranie, magiel, prasowanie i noszenie, ciągle się psują a nie zawodnie każdy używa, że tylko takie guziczki kupować należy. Do każdego tuzina dołącza się poręczenie za dobroć złota lub srebra.

Cena dlatego tak niska, aby uzyskać jak najliczniejsze rozpowszechnienie tego artykułu. Tuzin najpiękniejszych gilotynowanych srebrnych 85 c. gładkich 70 c.

## Interesująca rączka do pióra.

Wiedzą J. Ces. Mość Napoleon III. zabierał się do pisania dzieła o Juliuszu Cezarze, polecił aby zręczny jaki mechanik wynalazł rączkę do pióra taką, któraby uchroniała piszącego od ciągłego maczania pióra w atramentie i wszelkie inne rekwiizyta do pisania zastąpiła. Zadanie to z zupełnym zadowoleniem i całości spełnionem zostało, gdyż w 8miu dniach przedstawiono J. Ces. Mości tę rączkę do pióra. Pan Gilbert Rochée udoskonił ją jeszcze i otrzymał za nią 50 napoleonów, ponieważ przewyższyła nawet oczekiwanie; zawiadomiony o tem dopiero teraz przez wynalazcę, przyjął wyjątkowy skład na całą ustr. weg. monarchię. Rączka ta jest z chińskiego srebra, zamknięta, konstrukcja jej jest tego rodzaju, że można nią pisać bez przeszkody oł rana do wieczora, i napełnić atramentu regółowo stosownie do życzenia. Kształt jej elegancki i do każdej ręki przydatny, polecam ją przeto każdemu, a szczególnie komisionerom, podróżującym, kupcom, doktorom, uczniom i t. d. 1 rączka 1 zlr. tuzin piór napoleońskich 15 c.

## Havana Bouquet.

za 1/2 cen. cygaro za 30c. czyliinaczej najtańsze cygaro zamieniać można w Havana za pomocą Havana Bouquet'a. Ta w najnowszych czasach sprowadzona esencja wyrabia się z korzenia i krzewu prawdziwej wschodnio-indyjskiej rośliny tutejowej Havana i nieznanym zwilgotnieniem najlichszego gatunku tytuniu, nadaje mu się najprzyjemniejszy zapach tytuniu havanna. Flaszka wystarczająca do 500 cygar 1 zlr. 50 c.

## Płaszcz na deszcz.

z nieprzemakalnej materji bez szwu, wyrob. angielskiego; płaszcz ten są tak wykonane, że można je nosić i podczas najniekniejszej pogody, wygląda bowiem po drugiej stronie jak najpiękniejszy palot szatka po 10 zlr. 50 c.

Powyższe artykuły nabyć można na całą monarchję austriacką jedynie i tylko w składzie podpisanego:

**A. Friedmann in Wien — Praterstrasse Nr. 26.**

Wszystkie przez inne firmy anonowane imitacje są daleko niższej jakości, o czem przestrzegamy P. T. publiczność we własnym interesie.

## Najstosowniejse podarki przy nadchodzącej porze karnawałowej.

# Talmy złote OZDOBY

**Lańcuszki ze Złota-Talmy.**

Odszczególniające się jakością.

Odnaczące się taniością.

Już od 12stu lat cieszą się lańcuszki do zegarków ze złota-Talmy sławą skutkiem swęj wartości, trwałości i starannej roboty. — Liczne imitacje tych lańcuszków z powodów wymienionych smuszają nas przypominając Publiczności, iż tylko my szczególne gatunki tego artykułu posiadamy — dla tego musi każdy udać się, chcę posiadać prawdziwe Talmy-złote do

## Industrie-Halle in Wien: Praterstrasse Nr. 16.

(Nie omylić się i nie wziąć za Nr. 26.)

Owe lańcuszki ze Złota-Talmy nawet przez złotnika rozpoznane nie będą, skoro je na kamieniu probierczym nie wybada, gdyż są na sposób srebra chińskiego wyrabiane. Owe lańcuszki Talmy, które w najnowszych wzorach złotych przechowały, zatrzymują powierzchnię złota po wielu latach ciągłego używania. Prawdziwe lańcuszki ze złota-Talmy kosztują sztuka 1 zlr. 80 ct. 2 fl. 3 fl. 4 fl. 5 fl. — Długie składane lańcuszki na szyję 2 zlr. 50 cent., 3 zlr. 4 fl. 5 zlr.

### Biżuterje brylantowe.

Najświetniej wykonane, — nawet znawca ośmiony niemi będzie; — ta biżuterja jest oprawna w prawdziwe złoto talmy, imitowane brylanty są z kryształu, który ogień jaskrawy nigdy nie traci, także i inne szlachetne kamienie są do nierozpoznania.

- 1 Broszka zlr. 1.50, 2, 3, 4, 5.
- 1 para guziczków zlr. 1.50, 2, 3, 4, 5.
- 1 para guziczków do półkoszulki zlr. 1, 1.50, 2, 3.
- 1 para guziczków do rękawek zlr. 1.50, 2, 3.
- 1 szpilki męskie zlr. 1, 1.50, 2, 3.
- 1 pierścionek z brylantem zlr. 1, 1.50, 2, 3.
- 1 krzyżyk jako kolja zlr. 1, 2, 3.

### Talmy złote biżuterje.

- 1 lańcuszek talmy złoty zlr. 1.50, 2, 3, 4, 5.
- 1 zachwycająca kolja z krzyżykiem zlr. 1, 2.
- 1 broszka c. 80, zlr. 1, 1.50, 2, 3.
- 1 para kółczyków c. 80 zlr. 1, 1.50, 2, 3.
- 1 medaljon c. 50, 80, zlr. 1, 2, 3.
- 1 para guziczków do koszulki c. 30, 50, 80 zlr. 1, 2, 3.
- 1 para guziczków do rękawek c. 40, 60, 80 zlr. 1.
- 1 szpilki męskie c. 50, 80, zlr. 1, 1.50, 2.
- 1 broszka na fotografie zlr. 1, 2.

### Biżuterje z prawdziwymi czeskieimi granatami

rodzajem malowazki oprawne dla kobiet i mężczyzn stosownie.

- 1 broszka zlr. 1 do 1.50, 3, 4, 5, 6, 7, 10.
- 1 garnitur broszki i kulczyki fl. 3 do 3, 5, 10, 15, 20, 25.
- 1 garnitur guziczków do rękawek (2 szt.) fl. 1.35, 3.
- 1 garnitur guziczków do półkoszulki (2 szt.) c. 70, 90, zlr. 1.50, 2, 3.
- 1 szpilka do szalika męskiego c. 40, 75, zlr. 1.

### Biżuterje koronowe

w talmy złotej oprawie.

- 1 broszka zlr. 1.50, 2, 3, 4, 5.
- 1 para kółczyków zlr. 1, 1.50, 2, 3, 4, 5.
- 1 para guziczków do koszulki c. 80, zlr. 1, 1.50, 2.
- 1 para guziczków do rękawek zlr. 1, 2, 3.
- 1 szpilki męskie zlr. 1, 1.50.
- 1 damskie kolje zlr. 2.50, 3, 4.
- 1 bransoleta 2, 3, 3.50.
- 1 sznurek korali siekanych c. 16.
- 1 sznurek korali okrągłych c. 10.

### Biżuterje emalowane

świeżnie ze złota talmy w ogniu wypracowane.

- 1 broszka zlr. 1, 1.50, 2, 3.
- 1 broszka z prawdziwymi koralami emalją ozdobiona zlr. 2, 3, 4, 5.
- 1 para kulczyków zlr. 1, 1.50, 2, 3.



Srebrne cylindry damskie wyborne pozłacane zlr. 20.

Złote (Nr. 3) damskie zegarki ze skoczekim i szkieleciem kryształowym zlr. 22, 24, 25, 27.

Podarki dla panien. Pozłacane srebrne zegarki zlr. 14, 16. Złote zegarki z szkieleciem kryształowym zlr. 25, 40, 45.

Złote zegarki gradowane zlr. 25, 27, 30. Podarki dla chłopców. Srebrne cylindry zlr. 10. Złote zegarki z szkieleciem kryształowym zlr. 12, 14, 16.

ankry zlr. 14, 16, 18. z szkieleciem kryształowym 18, 20, 25.

Zegarki talmy złote wyborne zregulowane z lańcuszkiem talmy złotym i medaljonem w futerales zlr. 10, 12, 15.

Wymienione Melodiony odgrywające najnowsze utwory Meyerbera, Offenbacha, Straussa, Zichera etc. etc. 1 sztuka o 4 arjach 7 zlr. 1 sztuka o 8 arjach 10 zlr. 50; 1 sztuka o 8 arjach Tremolo-Aparat z Maudolino Glockenspiel i niebiańskim głosem zlr. 18; tożsamo o 12tu arjach 25 zlr.

## Nie do uwierzenia a jednak prawda!

Podarki dla panów.

Prawdziwy angielski najwyborniej w ogniu pozłacany srebrny chronometer z kopertą podwójną doskonałe emalowany z kryształowym szkieleciem, lańcuszkiem prawdziwym talmy złotym i medaljonem, wszystko to razem w futerales kosztuje 20 fl. Prawdziwy angielski srebrny chronometer z pojedynczą kopertą, kryształowym szkieleciem, lańcuszkiem, i medaljonem w futerales zlr. 17. Srebrne Anki z kryształowym szkieleciem i skoczekim zlr. 16, 18. Srebrne Anki bez kuczyków do nakręcania ze szkieleciem kryształowym w futerales drewnianym zlr. 26, 28, 30.

Za angielskie zegarki 5-letnia gwarancja. Złociana z prowincji telegraficznej lub listownej w 24 godzinach wykonana będą. Męskie szpilki do szalika zlr. 1.50, 2, 3, 4. Zachwycająca złota damska kolja z krzyżykiem zlr. 5.50, 6, 8. Krzyżyki złote na tasimce aksamitnej zlr. 1.50, 2, 3, 4, do 6. Masynowe złote medaljony po 2.50, 5, 6, 10 zlr. prawdziwe koronowe krzyżyki w zlocie zlr. 1.50, 2, 3, 4. Słubne pierścienie po 2, 4, 5, 6.

## Czy jest coś tańszego?

Sztuce z 13-lutowego srebra. 12 maszynowych noży i widelcy kosztuje wzytko razem tylko 80 zlr.

1 duży nóż lub widelcy zlr. 1.25. Szkatułki z 6ma nożami i 6ma widelcami 11 fl. Duża wspaniała szkatulka mieszcząca w sobie

Dla kobiet na podarunek szczególnie się stosuje nader gustowna kasetka z mozaiką zawierająca na dużą skalę nożycki z 13 lutowego srebra, napastręk, futerales na igły, szłyty etc.

Przedstawiamy do publiczności w ich własnym interesie: ze zlececiem zgłosić się wprost do „Industrie-Halle“, gdyż dopiero wówczas możemy ręczyć za prawdziwość towaru. Ciągłe uznania wielu długoletnich moich kupców wszystkich części monarchji, Niemiec, Rosji, Włoch i całego Wschodu, dostarczają najlepszą gwarancję o spiesznej i rzetelnej dotrzymaniu zleceń — Cennik z ilustracjami gratis i franco.

## W Salonie Mód P. Ebers

Ulica Florjańska Nr. 329 na drugim piętrze. dostać można gotowych sukien balowych podług najwiecejszej mody francuskiej robionych, a stosownie do ceny, kwiatami, wstążkami lub innymi ozdobami ubieranych, które z kwiatami na głowę kosztować będą od 15 do 30 zlr.

## K. Kaniewski

fryzjer męzki i damski w Krakowie, w Rynku Głównym przy rogu ul. Wielkiej N. 20, poleca Szanownej Publiczności swój

## ZAKŁAD

świeżo zaopatrzone we wszelkie tej sztuce odpowiednie wyroby w najnowszym guście. Oskładają prztem, iż posiada w wielkim doborze *szyciarskiej roboty francuskiej*, jakoto: peruki męzkie, damskie, warkocze, perfumy, pomady, mydła zagraniczne w różnych gatunkach, szczotki szpeczeczki, grzebienie i grzebki, szpilki i t. p. użyte, cnie i niezbędnie potrzebne przy toalecie damskiej przedmioty. *Podajejmę się także wedle najnowszej mody damskiego cesarstwa i ubierania głowy.* — Za trwałość i dobroć swych przedmiotów, pomierność cen i szybka usługę, ręczę — jak niemniej, iż położonemu w nim zaufaniu, na które zasłużył pragnę, z zadowoleniem odpowię.

Peruki teatralne na czas karnawału są do wynajęcia. 1023(1-2)

## Syrup Pagliano.

Srodek ten powszechnie znany, jest w swoich skutkach leczniczych nieporównany. Krew każdą zepsutą wyczysta zupełnie, niszcząc domieszane zysę soki, poczem tak oczyszczoną wzmacnia i posila — w ogóle w bardzo krótkim czasie uzdrawia nie zostawiając szkodliwych skutków na później.

W KRAKOWIE nabyć go można w aptece **WIKTORA REDYKA** przy Małym Rynku. 909(2-3)

## Do handlu korzennego potrzebny jest praktykant

dobrej konduity w wieku około lat 15. Blizsza wiadomość w administracji „Kraju.“ 1021(2-3)

## Podkłady dla chorych

nieprzemakające, miękkie, bez odoru w czterech wielkościach po zlr. 1, 1.35 cent., 1.76 i 2.25 ct. w handlu

## A. Gumplowicza

w Krakowie. Przesyłki za pobraniem. 957(3-2)

## oszukuje się kotła piwnego miedzianego

używanego, w dobrym stanie na wyrób 20 wader piwa. Zgłosić się należy do zarządu Skrzydlini poczta Limanowa. 1008(3-3)

## Las na sprzedaż.

Król. miasto Lwów imieniem funduszy śp. Stanisława Gosiewskiego ma do sprzedania w lasach Pniatyna w powiecie przemyskim położonych, 200 morgów lasu bukowego, 80 do 100 letniego.

Chęć kupienia mający zechcą swe oferty w wadum w kwocie 750 zlr. w. a. opatrzone wniesić na ręce burmistrza do Magistratu lwowskiego najpóźniej do 20 stycznia 1870 r., w którym to dniu z udzieleniem godziny dwunastęj w południe w biurze IIIgo departamentu Magistratu otwarcie ofert nastąpi. Warunki sprzedaży wolno przejrzeć w wspomnionem biurze, a las sprzedać się mający może być na miejscu obejrany.

Lwów dnia 20 grudnia 1869.

## Srodek farbowaia włosów. HAIR DYE.

Opatrzone urzędową marką (obroną) na czarno, ciemno i jasno-brunatno, którym każdy farbować może włosy na głowie lub brodzie — trwałe według życzenia i bez żadnej obawy na jasno i ciemno i który to srodek o tyle szkodliwym, by nie może, o ile składa się z pierwiastków czysto roślinnych.

Skutek jest pewny i niespodziany — barwa najszpetniejszej naturalna, wykonanie nadzwyczaj łatwe, a przewybornie tego artykułu przewyższa wszystkie dotąd istniejące podobnego rodzaju.

Nieudanie się farbowania włosów jest niemożliwym skoro przepisy użycia dokładnie zastosowane będą, — a włosy raz ufarbowane nigdy swęj pięknej powłoczności nie zmienia prócz przy naturalnem odrastaniu.

Ceny: Jeden karton z przepisem użycia 2 zlr. 50 cent. do każdego zaś kartonu: Haarfarbe-Pasta brylna na czarno i brunatno w futerales z grzebkiem i szczotką 1 fl. 10 cent. za ambalazę, lub za zaliczka pocztową.

## Wilhelm Abt

Parfumeur Friauer und Inhaber mehrerer k. k. Privilegien in Wien, Stadt, verlängerte Kärntnerstrasse Nr. 51 und Neubau, Neubaugasse 70. Także w aptekach pana Moll, zum Sternchen — i pana J. Weits, „zum Mohren“ Tuchlauben, w Krakowie u p. Józefa Storch — i pana J. Weits, „zum Mohren“ Tuchlauben, w Warszawie u pana A. Münzer, Jahna, we Lwowie w aptece p. Rückera, — w Czerniowcach u pana A. Münzer, w Tarnowie u p. Wielogórskiego, w Rzeszowie u p. J. Schaitter. 962(2-2)

## Franzensberger Wasser

do leczenia dolegliwości moczowych i kamienia.

Tę samą wodę otrzymamo iście z kamieniem rezultata w publicznych zakładach i u prywatnych chorych, — lekarskie zdania, sposób używania i listy dziękczynne dotychczasowe.

Główny skład: Olmütz A. E. Lederer. Pest A. Gerhardt vis & vis Hotel „Königin von England.“ Prag C. v. Helly, Apotheker. Pressburg J. Vavreka Apotheker zum „heiligen Stefan.“ Sternberg, Anat. Janek. Triest, Zanetti Apotheker. Paris, Levasseur Pharmacie, rue de la Monnaie 19.

Cena flaszki 1 zlr. — Tamte znajduje się szaszczynie uznana Magen-Essenz, przeciw kurczom i wzdęciu dozwadzcań pana dr. Weeger najlepszy srodek przeciw chorobie morskiej etc. etc. Wyroby i rozsyła w gros

**Ignaz Strakosch** in Brünn Aldergasse Nr. 11. 976(3-12)

## WIELKA I RZECZYWISTA WYPRZEDAŻ.

Przy dzisiejszym zwyczaju dawania podarunków ślubnych i wypraw pozwalamy sobie zwrócić uwagę na naszą wielką i rzetelną wyprzedaż. Lokal, w którym się znajduje nasz już od lat 20 istniejący SKŁAD FABRYCZNY TOWARÓW z ALPACCA I CHINA SREBRA musimy w skutek sprzedaży domu opuścić. — Widzimy się więc zagnani, nieznalazszy odpowiedniego lokalu, wyprzedać obfity nasz skład niżej ceny nakładowej i zapraszamy uprzejmie wysoko szlachetę z szanowaną P. T. publiczność do kupna naszych fabrykatów od lat 30 już znanych i renomowanych.

Przyjmujemy i na przyszłość gwarancję za trwałość naszych towarów, gdy nasz interes fabryczny nadal istnieje będzie.

Następujące przedmioty z najlepszego Alpacca i China srebra, którego metal pierwotny białym jest, — (a skutkiem tego nigdy z żółknięciem lub czernieniem nie może) po długim i codziennym używaniu równają się towarom prawdziwym srebrnym.

- Egipskie stolowe za tuzin od 9.50 do 14.50 zlr.
- Egipskie kawy 5.50 „ 7. „
- Liçhtarze stolowe „ N. I. „ od 6 do 14.
- Kandelaber na 2, 3, 4, 5 świec od 16 do 50.
- Cukierki od 5 do 10 „
- Koszyczki na chleb z drutu srebrnego China za sztukę od 2 do 4 „
- Koszyczki massiv od 6.50 do 14.
- Przybory na oet i ołnog od 3.50 do 8.
- Przybory na ocet oliwę musztardę i cukier od zlr. 15 do 20.
- Solniczka i pieprzniczka od 1.20 do 1.80.
- Łopatkę od tortu od zlr. 3 do 4.50.
- Sztywice do salaty 4 do 5.50.
- Korki do flaszek z figurkami za sztukę 55 „
- Siejczki na sól i pieprz całe metalowe lub z pięknie szlifowanego szkła c. 60 do zlr. 2.80.
- Czarłki na jaję od 5 do 7.5.
- Lichterze ręczne od c. 80 do 3.50.
- Podstawki do herbaty, kawy, deserów i obiadu w najnowszym srebrnym faszimie. — Tacc każdej wielkości etc. etc.

Kasetki na servis 1 — 24 osób wyrabiają się w naszej fabryce prędko i elegancko po cenach niesłychanie tanich, także przyjmujemy grawirowanie według życzenia i litera łacińska kosztuje 4 c., litera gotycka 6 c. monogram lub korona, stosownie do wielkości od 15 do 40 c. — Przy obstarunkach kasetek i grawirowań naszymu o dokładne oznaczenia.

Erste k. k. privilegirte **Alpacca- u. China-Silber-waren-Fabrik in Wien.** Niederlage: Kohlmarkt Nr. 10. 1022(1-36)